

ERDÉSZETI LAPOK

LXII. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

3. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 15-én.

* Előfizetési díj egy évre 600 korona

Az Országos Erdészeti Egyesület oly alapító tagjai, akik legalább 10.000 K alapítványt tettek, díjmentesen kapják, míg a kisebb alapítványt tett alapító tagok azt az összeget fizetik, mely a készpénzben alapított tőke kamatait 400 K-ra kiegészíti. Rendes tagok a lapot egyelőre 400 K-ban megállapított tag- és pótdíj fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének.

(Telefon: 37—22.)

Az erdei lopások és a kivételes intézkedések

Irta: Nagy László erdőtanácsos, érseki erdőfelügyelő

Az erdő és faügyek országos kormánybiztosának az erdők kimélése és fenntartása érdekében mindenre kiterjedő figyelmét nem kerülték el a hevesmegyei erdők állagát veszélyeztető, rendkívüli módon szaporodó erdei kihágások és lopások.

Ezeknek elejét veendő, jelent meg az 1919. évi 252. sz. és ezzel kapcsolatosan 1922-ik évi 6976. M. E. sz. kormányrendelet, egyfelől az 1879. évi XXXI. t.-c. 115—116. §§-ain alapuló kivételes intézkedések életbeléptetése, másfelől ezen intézkedések hatályban való maradására vonatkozólag.

Sajnos azonban, ezek a kivételes intézkedések nem változtattak a viszonyokon, sőt mondhatni, hogy ezidőszert még fokozottabb és szemérmertlenebb módon folynak az erdei lopások, orgazdálkodások stb. úgy, hogy különösen a váro-

sok közelében lévő erdők állaga a légnagyobb veszélyben forog, sőt egyes erdőrészek már is a pusztulás szomorú képét mutatják.

Ez a visszás állapot betudható:

1. a kommunizmus azon jelszavának, hogy minden erdő közpréda;

2. a közerkölcsök romlásának;

3. főképen pedig annak, hogy a kivételes intézkedéseknek a hatóságok érvényt nem szereztek.

Heves vármegyében a legnagyobb erdőbirtokosok az egri érsekség és az egri főkáptalan; előbbinek Eger és Gyöngyös város közelében vannak nagyobb kiterjedésű erdői és nyilvánvaló, hogy ezek vannak leginkább lopásoknak és károsításoknak kitéve.

Az óriási mértékben folyó lopások és károsítások elleni védekezés céljából szaporított erdővédszemélyzet nem képes megbirkózni ezen áradattal.

Nagylelkű főpásztorunk, az egri érsek, a nyomor enyhítésére milliókat érő fát adományozott, így a Horthy-akcióra 1000 ürm., rokkantak részére 600 ürm. tűzifát utalt ki; jóvoltából az összes állami, megyei és városi tisztviselők, csendőrség és különféle intézetek kedvezményes áru fához jutnak, a hadiözvegyek és árvák, valamint munkaképtelenek százai ingyen hulladékfában részesülnek, de mindez nem segít az áldatlan állapoton, mert nagyobbrészt olyanok követik el a lopásokat, akik nincsenek reászorulva és a lopást iparszerűleg üzik; ma is a fapiacok tömve vannak illegitim uton szerzett fával és azokon folyik a legnagyobb fauzsora, melynek a hiszékeny és laikus közönség ki van téve.

A kivételes intézkedésekről, — melyek ma is hatályban volnának, — megállapítható, hogy azokat sem a birtokosok, sem a hatóságok nem tartják be.

Nem sokat lendít a dolgon, hogy egyedül az érseki uradalom és Gyöngyös város erdőhivatala ad ki szabályszerű igazolvánnyal ellátott utalványokat, merf sem a fogyasztópiacokon, sem a közutakon nem történik a hatóságok részéről ellenőrzés, nem kobozzák el az illegitim uton szerzett fát,

azért, mert az életbeléptetett kivételes intézkedések egyszerűen — feledésbe mentek.

Az érseki uradalom részéről történtek ugyan intézkedések a jelzett kivételes intézkedések érvényesítése iránt, amennyiben az illetékes hatóságok figyelme azok betartására felhivatott, de vajmi kevés reményünk van, hogy érdemleges eredményt elérjünk.

Kizártnak tartom, hogy fél intézkedésekkel elejét lehetne venni a szemérmetlen falopásoknak, sőt meg vagyok győződve, hogy csakis a kivételes intézkedések szigorításával, statáriális eljárással lehetne az erdőállagokat veszélyeztető ezen óriási bajon segíteni és azt radikálisan megszüntetni.

Nem vagyok hivatva ezirányban konkrét javaslatokat tenni, hanem becses figyelmébe ajánlom fentieket az erdő- és faügyek kormánybiztosának, ki mindenesetre megfelelő módot fog találni ezen tarthatatlan állapot megszüntetése tekintetében.

*

Nem mulaszthatom el ez alkalommal valamelyes kritikában részesíteni az erdei lopások és kártételek tárgyalásánál az illetékes hatóságok részéről követett eljárást.

Panaszra nincs okunk, ha azok elbírálására az erdő-törvény 60. §-ának alapján a közigazgatási hatóság illetékes, mert a közigazgatási hatóságok az egész vonalon gyorsan, alaposan és megfelelő szigorral intézik el a beadott feljelentéseket. Sajnos azonban, a fa magas ára miatt a falopások és károsítások elbírálására többnyire a büntetőbiróság illetékes ugyancsak az erdő-törvény 73. §-a szerint. Ezen eljárás azonban igen hosszadalmas és igen sok esetben kudarcra végződik a károsult erdőbirtokosra nézve, mert:

a tettes rendszerint ügyvédre bizza ügyét és — tisztelet a kivételeknek — az ügyvédnek érdekében áll az ügyet huzni-halasztani és minél több tárgyalást kierőszakolni;

a tettes legtöbb esetben tanukkal jelenik meg; a szegény felesketett erdőőr pedig rendszerint csak hivatalos esküjére hivatkozhatik a tényre vonatkozólag, mert elvégre hivatalos körútja alkalmával nem vihet magával két hiteles tanut; az

eljáró bíró pedig a felesketett erdőőr vallomását nem tartja elegendőnek, holott az erdőtvény szerint vallomása hiteles volna;

figyelmén kívül marad az erdőtvény 84.-ik §-a, mely szerint a gazda cselédjéért, a szülő pedig gyermekeiért felelős az elkövetett kár tekintetében és így a szülők által lopásra küldött gyermekek a kiskorúak bírósága elé utaltatnak, hol rendszerint dorgálásra ítéltetnek, a szülő pedig, vagyis az értelmi szerző — markába nevet;

a bíróság minden alkalommal az ellopott fa vagy az elkövetett kártételről hiteles becsü-levelet kíván.

Mint unikumról kell megemlékezni egy ítéletről, melyről hallomás után vettem tudomást, t. i. az erdőőr egy szerkesztő lopott fát foglalt le s azt szabályszerű módon az előjáróság őrizetére bízta. A tettes felmentésben részesült azon indoklással, hogy károsult az ellopott fát elkoboztatta és eszerint visszakapta, tehát kára megtérült. Még az kellett volna, hogy a vágatási költségek megtérítésében marasztalják el a károsultat!

Mindezekből folyólag az a véleményem, hogy a 73.-ik §. alá tartozó lopások és károsítások elbírálása alapos reformra szorul és ha egyéb nem, legalább a gyorsított eljárás volna behozandó, illetve kieszközölendő, valamint a felesketett erdőőr vallomásának hitelességét kellene elismerni.

Az erdei legeltetés káros hatása és szabályozása a diósgyőri uradalomban. *)

Irta: Lippóczy Béla.

A történelmi Magyarország erdőségeiből 15.9% erdő maradt nekünk.

Veszteségünk oly nagy és a visszamaradt terület oly kevés, hogy mindazokat a tényezőket, amelyek az okszerű erdőgazdaságra bénítólag hatnak, ki kell küszöbölnünk. Ily káros tényező elsősorban az erdei legeltetés.

*) Beérkezett 1922 december 15-én.